

Bilješke o piscu:

August Šenoa najsvestraniji i najplodniji je hrvatski književnik 19. stoljeća. Rođen je u Zagrebu 1838. godine, u malograđanskoj obitelji mađarskoga, njemačkoga i češkog podrijetla. Osnovno i srednje obrazovanje stekao je u Zagrebu, Pečuhu, pa opet u Zagrebu. Pravo je studirao u Pragu i Beču, jedno vrijeme uz potporu biskupa Strossmayera. Književni rad započinje feljtonima u novinama i časopisima ("Zagrebulje"). Istupa kao književni kritičar i teoretičar donoseći u hrvatsku književnost nove ideje o ulozi književnosti u kulturnom uzdizanju naroda. Uz književni rad, Šenoa je svakako i među najobrazovanijim ljudima svoga vremena, poznavalac mnogih europskih i slavenskih jezika, prevodilac, kulturni i javni radnik, dramaturg i umjetnički direktor HNK-a, gradski senator i urednik mnogih časopisa, i od svega najvažnije: pjesnik, pripovjedač i romanopisac. Već kao gimnazijalac Šenoa piše stihove na njemačkom i hrvatskom jeziku. Šenoine su pjesme, zahvaljujući sugestivnosti i tematskoj i idejnoj primjerenosti zahtjevima širokog kruga čitateljstva i povijesnom trenutku, bile vrlo popularne. To se osobito odnosi na povjestice ("Smrt Petra Svačića", "Propast Venecije", "Prokleta klijet", i dr.) - lirsko-epske pjesničke tvorevine nastale na motivima starih legendi, narodnih predaja i aktualnih političkih prilika s izrazito nacionalno-rodoljubnom idejom i osloncem na tradicionalnu poeziju ilirskog pokreta. Vrhunac je Šenoina stvaralaštva u pripovijetkama i romanima. U svojim pripovijetkama i novelama Šenoa finim zapažanjem ulazi u seoski, malograđanski i gradski život promatrajući sudbinu svojih junaka u povijesnim previranjima i postavljajući svojim pristupom temelje hrvatskog realizma.

Sadržaj: Tema Zlatareva zlata je povijesni sukob medvedgradskog velmože Stjepka Gregorijanca i grada Zagreba. U središtu tog sukoba nalazi se ljubav Gregorijančeva sina Pavla i Dore, kćeri grčkog zlatara Petra Krupića. Jedan od najvažnijih i meni najdražih likova je Jerko. Najprije je nijemi mladić koji guta svoju bol i gradsko "spadalo", a poslije Pavlov brat i pomagač. Također je i Pavao razdvojen u dvije situacije, kao hrvatski kapetan, sin najljućeg neprijatelja Zagrepčana, živ i vjetrovit junak, a na drugoj strani romantičan i nježan mladić, zaljubljen "do ušiju". Od dobrih likova tu su još : Petar Krupić , zlatar i Dorin otac, brižan i zaštićen otac, sama Dora, skromna, poslušna i vrlo inteligentna, Magda, pobožna, malo brbljava, ali poštena starica koja je zlataru Krupiću pomogla odgojiti Doru. Radnja romana se zbiva u Zagrebu u drugoj polovici XVI. stoljeća. Roman počinje pričom o mržnji gospodara Medvedgrada, Susedgrada,

Kaptola i Zagrepčana koja se tijekom radnje sve više oblikuje u sukob građana Zagreba i Stjepka Gregorijanca, medvedgradskog feudalca. Borba građana predvođenih mudrim gričkim zlatarom Petrom Krupićem i medvedgradskog silnika gubi svoj elementarni historijski, ekonomski i društveni značaj u trenutku kada se posve nenadano javlja ljubav između smjerne gričke ljepotice Dore Krupićeve i Stjepkova sina Pavla. Stjepko Gregorijanac sinovljevu ljubav doživljava kao nedostojan i nepromišljen izbor, pa sinu nudi lijepu, ali do srži pokvarenu Klaru Gruberovu, gospodaricu Samobora. Pavle prezire i odbaci Klaru koja se odlučuje osvetiti pomoću gradskog brijača Grge Čokolina. On ima svoj motiv za osvetu: proseći ruku lijepe zlatarove jedinice bio je odbijen bez promišljanja. U zavjeru protiv nedužnih zaljubljenika uključuje se i sam Stjepko Gregorijanac. On planira Dorinu otmicu. Pojavljuje se tajanstveni nijemi svećenik Jerko koji pomaže Pavlu da spasi Doru. Otkriva se da je to Pavlov polubrat čija je majka nesretna žrtva iz mračne prošlosti Stjepka Gregorijanca. Ipak, ne uspijevaju sačuvati Doru-napivši se otrovane vode iz ruke u vojnika prerusenog Grge Čokolina, ona umire. Pavle se nad mrtvom Dorom zaklinje na vječitu samoću. Stjepko Gregorijanec umire ispunjen kajanjem. Grga Čokolin svršava svoj život kukavički i mizerno. baš onako kako ga je i proživio. Pavle odlazi u borbe s Turcima, uludo ulaže svoj život i pogiba kao slavan junak. Njegovom smrću gasne loza gospodara Medvedgrada.